

Για έναν Πολιτισμό Αγιοπνευματικής Πεντηκοστής (Ιεροδιάκονος Νικόλαος Πάτσαλος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Για έναν Άνθρωπο, μια Κοινωνία και έναν Πολιτισμό Αγιοπνευματικής Πεντηκοστής.

Επ’ Ευκαιρία της Εορτής της Επιφοίτησης του Αγίου Πνεύματος.

Μετά την Έγερση του Χριστού εκ του τάφου αλλά και την ένδοξό Του Ανάληψη, τα πάντα κατακλύζονται από το πυρ και το φως του Παρακλήτου, που κατέβη επί της γης να φωτίσει τον κόσμο.

Η ζωή της Εκκλησίας διά των εορτών, μας ανεβάζει βαθμηδόν προς το ποθούμενο, τη Βασιλεία του Θεού, και μάλιστα κάθε φορά με κάτι που μας υπολειπόταν πριν. Οδεύοντας λοιπόν προς την «άλλην βιοτήν» που μας δώρισε η Ανάσταση, η σημερινή εορτή «διά βιαίας πνοής» μας πληρώνει από τη Χάρη του Πνεύματος του Αγίου. Εξάλλου το καινούργιο που φέρνει η σάρκωση του Χριστού δεν είναι ο «νόμος» αλλά η «Χάρις» και η «Αλήθεια» που θα αλλάξουν τον άνθρωπο, τον κόσμο, την κοινωνία και τον πολιτισμό.

Εκ νέου θα λέγαμε, για άλλη μια φορά μετά την προσωπική μας Πεντηκοστή, το προσωπικό μας βάπτισμα και χρίσμα η οντότητά μας έχει την δυνατότητα να φιλοξενήσει μίαν «Άνοιξη». Την «Άνοιξη» του Αγίου Πνεύματος, που την χρειαζόμαστε όσο ποτέ άλλοτε σήμερα. Επειδή όμως μετά τη βάπτιση του ο καθένας από εμάς δια του τρόπου ζωής του ίσως απεμπόλησε την κληρονομιά του Αγίου Πνεύματος. Ορφανός από το Ζωηφόρο Πνεύμα ζητά επίμονα την αλλοίωση που προσφέρει.

Πραγματικά, αν υπάρχει κάτι όμορφο, γοητευτικό, κάτι παράδοξο και θαυμαστό στην Ανατολή, αυτό είναι το μυστήριο που επιτελεί στο εκάστοτε παρόν το Πανάγιο Πνεύμα. Τα ανθρώπινα και τα χοϊκά τα μεταβάλλει σε θεανθρώπινα. Τους φιλοσόφους τους αποδεικνύει ασόφους ενώ τους αγραμμάτους τους καθιστά τρανούς θεολόγους.

Αυτό το μυστήριο επιτελείται αενάως μέσα στην Εκκλησία, από την Ιστορική Πεντηκοστή μέχρι σήμερα με την Επαναλαμβανόμενη Οντολογική Πεντηκοστή. Η Ενέργεια του Αγίου Πνεύματος που συγκροτεί όλον «τὸν Θεσμὸ τῆς Ἐκκλησίας» λειτουργεί διαχρονικά και συνάμα θεραπευτικά για τον άνθρωπο. Γίνεται θα λέγαμε με το στόμα του Συμεών του Νέου Θεολόγου το «*σωτήριον φάρμακον*» για την κάθε του πτώση και αμαρτία.

Τη θεραπευτική ιδιότητα του Αγίου Πνεύματος την έζησαν και την ζουν πολλοί. Φυσικά πολλοί είναι και οι παχυλοί, χοντροκομμένοι στην καρδιά άνθρωποι που για ιδεολογικούς, προσωπικούς και άλλους λόγους καθίστανται αναίσθητοι και μη δεκτικοί της «*λεπτῆς αὔρας*» Του. Η τελευταία κατηγορία ανθρώπων, δεν αναγνωρίζει αυτήν τη θεραπευτική ιδιότητα του Αγίου Πνεύματος και γι' αυτό ούτε μπορεί να την γνωρίσει.

Την αναγνώρισε όμως και την γνώρισε η βιοτή πολλών και μάλιστα συγχρόνων. Τρανό παράδειγμα αποτελεί ο Άγιος Πορφύριος, ο οποίος έγινε σκεύος Πνεύματος Αγίου, έγινε ένας πνευματικός θεραπευτής. Συνεπώς η Αγιότητα, πιστοποιεί την θεραπευτική και θεωτική Ενέργεια του Παρακλήτου.

Ταυτόχρονα για να μην επικαλούμαστε μόνο τη Θεολογία, η ίδια η Ιστορία σε κάποιες φάσεις της αναγνωρίζει έμπρακτα τη θεραπευτική φύση της Εκκλησίας. Η Ιστορική πραγματικότητα του Βυζαντινού Κράτους επιλέγει σαν επίσημη θρησκεία το Ορθόδοξο Δόγμα που με την Πνευματική δυναμική Του επισκίασε την προγενέστερη αρχαία-ρωμαϊκή θρησκεία. Αυτό συνέβη γιατί η δράση του Παρακλήτου ήταν και είναι όντως σαγηνευτική.

Ο Χριστιανισμός δεν επιβίωσε στην Ιστορία λόγω του ανθρωπιστικού φιλανθρωπικού και κοινωνικού του χαρακτήρα, αλλά γιατί αποτελεί πρώτιστα Δόγμα Θεραπείας του όλου ανθρώπου. Και αυτή η πνευματική θεραπεία πραγματωνόταν και πραγματώνεται δια της αλλοίωσης που επιφέρει στην ανθρώπινη φύση το ιατρικό φάρμακο, το «*Πνεῦμα Κυρίου*» (*Β. Κορ. 3, 17*).

Έτσι όπου θεραπευμένος άνθρωπος εκεί και θεραπευμένη κοινωνία και θεραπευμένος Υγιής πολιτισμός. Τα πολιτισμικά οικοδομήματα, έργα, μνημεία, ναοί, αγιογραφίες, ψηφιδωτά, της Βυζαντινής Εποχής αποπνέουν όντως «*ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς*»

. Αυτό σήμερα ίσως να σπανίζει αφού τον Αγιοπνευματικό πολιτισμό προσπαθεί να τον καταβροχθίσει ο Δυτικοευρωπαϊκός.

Με άλλα λόγια αυτό που θέλουμε να πούμε χωρίς να είμαστε σκληροί λάτρεις του παρελθόντος και μόνο, είναι πως η Φιλοκαλία και η πολιτισμική καλαισθησία των ανθρώπων είτε των παλαιών είτε των νέων όσων υπάρχουν πολλών ή λίγων, πηγάζε και πηγάζει έστω από την αμυδρή εμπειρία της Πεντηκοστής του Αγίου Πνεύματος. Το πνευματικό τους αισθητήριο και υπόβαθρο το αποτύπωναν και το αποτυπώνουν στα έργα, στις πράξεις, στα χαρτιά όπως οι μεγάλοι Πατέρες, και τέλος στον χώρο που ζούσαν και ζουν που αντί να τους επηρεάζει τελικά τον επηρέαζαν.

Ευχή και Προσευχή μας, όλοι μας σε ό,τι πράττουμε, ομολογούμε, λαλούμε, και οικοδομούμε, να έχει την διαφάνεια της σημερινής εορτής. Το Πνεύμα το Άγιο είθε να μας οδηγεί «είς πᾶν ἔργον ἀγαθόν». Και κυρίως ευχόμαστε όπως μας διακατέχει η δεκτικότητα της συχνότητας του Παρακλήτου. Αν έχει ανάγκη από κάτι η σημερινή κοινωνία και ο πολιτισμός μας, είναι η αναβίωση μιας Ενανθρώπισης και μιας Πεντηκοστής ώστε να παύσει να επικρατεί ένας στείρος Ανθρωποκεντρικός Ουμανισμός αλλά ένας Χριστοκεντρικός και Αγιοπνευματικός.